

Kinnitatud
Eesti Teaduste Akadeemia üldkogu poolt
08. detsembril 2010. a

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA VÄLISLIIKMETE VALIMISE REGLEMENT

Üldsätted

1. Eesti Teaduste Akadeemia (edaspidi Akadeemia) välisliikmete arv ei tohi ületada 30% akadeemikute arvust.
2. Välisliikmete valimist korraldatakse reeglina üks kord kolme aasta kohta. Igal valimiskorral võib valida kuni viis uut välisliiget.
3. Välisliikmete arvulist jaotumist valdkonniti ei määrata. Uute kandidaatide ülesseadmisel peetakse silmas vajadust valida välisliikmeks teadlasi erinevatelt aladelt ning vältida mõne kitsama valdkonna teadlaste liiga suurt esindatust kujunevas välisliikmete kogus.

Välisliikmete valimise ettevalmistamine

4. Eeltööd välisliikmete valimiseks käivituvad Akadeemia juhatuse sellekohase otsuse alusel. Otsuses määratakse täitmisele kuuluvate kohtade arv, valimise läbiviimise aeg ja muud Akadeemia juhatuse poolt vajalikuks peetavad tingimused.
5. Välisliikmete valimise ettevalmistamisse kaasatakse vaid Akadeemia liikmeskonda kuuluvad akadeemikud, kellele saadetakse käesoleva reglemendi punktis 4 märgitud juhatuse otsus ettepanekute saamiseks. Üldsust välisliikmete eelseisvast valimisest ei teavitata.
6. Ettepanek välisliikme kandidaadi kohta koos andmetega tema tegevuse iseloomustamiseks esitatakse kandidaadi erialale vastava Akadeemia osakonna kaudu. Osakonnad vaatavad laekunud ettepanekud läbi, teevad soovitatud kandidaatide seast oma valiku ja esitavad eelistuse saanud kandidaadid Akadeemia juhatusele lõpliku valiku tegemiseks.
7. Akadeemia juhatus hindab võrdlevalt osakondade esitatud kandidaatide kaalukust teadlasena ja seotust Eestiga vastavalt Akadeemia põhikirja p.16 nõuetele, arvestab uute välisliikmete valimise tingimusi vastavalt käesoleva reglemendi punktidele 3 ja 4 ning valib selle alusel välja kandidaadid Akadeemia üldkogule esitamiseks. Vajaduse korral võib juhatus enne lõpliku otsuse tegemist materjalid soovitatud kandidaatide kohta vastavasse osakonda teistkordseks läbivaatamiseks tagasi saata.
8. Juhatus otsus üldkogule valimiseks esitatavate kandidaatide kinnitamise kohta tehakse ja vormistatakse kirjalikult vähemalt kaks kuud enne valimisi üldkogus. Iga kinnitatud kandidaadi kohta näidatakse otsuses tema sünniaasta, töökoht, eriala ning osakond, kelle kaudu kandidaat on esitatud.
9. Juhatus otsus peab välistama kandidaatidevahelise konkurentsi. Igale vakantsse välisliikme kohale võib kinnitada ainult ühe kandidaadi. Sobivate kandidaatide puudumisel võib juhatus oma otsusega valimiseks kinnitada ka vähem kandidaate, kustutades kasutamata jäävad kohad.

10. Punktidega 8 ja 9 vastavuses olev juhatus otsus on lõplik alusdokument välisliikmete valimiseks. Otsuses kinnitatud kandidaate ei saa selle järel teistega asendada.
11. Osakond teavitab kandidaati kavatsusest valida ta Akadeemia välisliikmeks ja võimaluse korral teatab oma ettepanekus juhatusle kandidaadilt saadud nõusolekust.
12. Teave selle kohta, et teadlane on nõus kandideerima, peab olema Akadeemia juhatuse käsutuses hiljemalt üks päev enne valimisi üldkogus.
13. Kui valimiste eel puudub kandidaadi nõusolek või kandidaat keeldub kandideerimast, jäetakse ta valimisnimekirja kandmata ja temaga seotud vakantse koha avamine tühistatakse. Uut kandidaati sellele kohale esitada neil valimistel enam ei saa.

Välisliikmete valimise korraldamine

14. Välisliikmete valimine toimub Akadeemia üldkogus salajasel hääletusel. Üldkogu on valimiseks pädev, kui selleks kokku kutsutud istungist võtab osa üle poole istungipäeval üldkogu arvestuslikku koosseisu kuuluvatest akadeemikutest.
15. Valimist üldkogu istungil korraldab hääletuskomisjon, mis moodustatakse istungil osalevatest akadeemikutest eesistuja ettepanekul. Komisjoni esimehe valivad komisjoni liikmed endi seast.
16. Hääletuskomisjon jagab istungil osalevatele akadeemikutele allkirja vastu välja hääletussedelid, tagab hääletusprotseduuri segamatu kulgemise, kogub hääletussedelid pitseeritud kasti, loeb hääletussedelilt kokku kandidaatide poolt antud hääled, koostab hääletuse kohta protokollid ja teeb protokollid alusel üldkogule teatavaks hääletuse tulemused.
17. Hääletussedelid valmistab ette Akadeemia kantselei, võttes aluseks juhatuse otsuse vastavalt käesoleva reglemendi punktidele 8 ja 9 ning arvestades reglemendi punktiga 13. Sedel varustatakse pealkirjaga „Hääletussedel Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmete valimisel“. Pealkirjast allpoole trükitakse valimise toimumise kuupäev ja seejärel tähestikulises järjekorras kõigi valimisnimekirja kantud kandidaatide nimed, näidates iga kandidaadi juures ka tema eriala. Iga nime taha lisatakse märgistamiskastike, koondades need sedelil ühtlase veergu pealkirjaga „Poolt“. Hääletussedeleid valmistatakse ette vastavalt akadeemikute üldarvule.
18. Hääletuses osaleja avaldab oma seisukoha valimiseks esitatud kandidaatide suhtes mis tahes selgelt fikseeritava märke tegemisega või märke tegematajätmisega iga hääletussedelile kantud nime taha lisatud kastikesse olenevalt sellest, kas hääletaja toetab või ei toeta vastava kandidaadi valimist Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmeks. Kehtivaks loetakse ja konkreetse kandidaadi poolthäälena võetakse arvesse ainult kastikeste piires tehtud märked.
19. Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmeks valituks loetakse kandidaat, kelle poolt hääletab vähemalt 2/3 hääletuses osalenud akadeemikutest, kuid seejuures mitte alla poole üldkogu arvestuslikust koosseisust. Valimistulemused jõustuvad pärast hääletuskomisjoni koostatud protokollid kinnitamist üldkogu poolt.
20. Välisliikme valimiseks korraldatakse üks hääletusvoor.

Lõppsätted

21. Üldkogu poolt Akadeemia välisliikmeks valitud teadlastele saadetakse Akadeemia presidendi ja peasekretäri allkirjaga sellekohane ametlik teade koos teabega sellest tulenevate suhete kohta Eesti Teaduste Akadeemiaga vastavalt Akadeemia põhikirjale.
22. Välisliikmeks valitud teadlastele antakse Akadeemia sellekohane diplom. Diplomi kätteandmine toimub reeglina Akadeemia üldkogu istungil.
23. Informatsioon valitud välisliikmete kohta tehakse üldsusele teatavaks Akadeemia kodulehel Internetis ja ühes üleriigilise levikuga ajalehes.